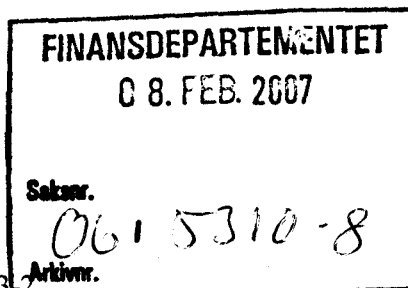

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep.
0030 Oslo

Administrerende direktør/
Director General

Kongens gt. 6
Pb. 8131 Dep.
NO-0033 Oslo
Tel.: +47-21 09 49 90
Fax: +47-21 09 49 98

Internet: www.ssb.no
E-post/E-mail: ssb@ssb.no

Oslo, 06.02.2007

Deres ref.: 06/5310 AKR/RSL, Vår ref.: 06/2343

Saksbehandler: Lise Dalen Mc Mahon

Seksjon for kredittmarkedsstatistikk

Vedrørende høring om nye oppgavekrav ved internprising mellom nærstående foretak

Vi viser til Finansdepartementets brev av 07.11.2006, om høringsnotat om særlige oppgave- og dokumentasjonskrav ved internprising mellom nærstående foretak og gjennomføring av OECDs retningslinjer for internprising. Statistisk sentralbyrå (SSB) har i vår gjennomgang av Finansdepartementets høringsnotat søkt å vurdere forslagenes konsekvenser ut fra to overordnede hensyn:

1. For produksjonen av statistikk over direkte investeringer i/fra utlandet og annen statistikk over økonomiske forbindelsene mellom Norge og utlandet som SSB er pålagt å utarbeide i henhold til EØS-avtalen og andre internasjonale forpliktelser
2. Muligheter for samordning i innhenting av opplysninger som er nødvendige både ut fra kontroll med skattemessige forhold og for statistikkformål

Sammendrag og de viktigste konklusjonene

SSB vil påpeke at den foreslåtte nye rapporteringsplikten knyttet til internprising mellom nærstående foretak ikke tar tilstrekkelig hensyn til statistikkbehov. Den foreslåtte oppgaveplikten bør endres for å gjøre det mulig for næringslivet å rapportere data over forbindelser mellom nærstående norske og utenlandske juridiske personer samtidig til Skatteetaten (SKD) og SSB. Uten en slik samordning av datafangsten vil vi stå overfor en situasjon med unødig stor oppgavebelastning for næringslivet og høyere kostnader også for SKD og SSB, ved at etatene må innhente likeartede opplysningene hver for seg.

SSB bygger i dag statistikk om direkteinvesteringer i utlandet på SKDs utenlandsoppgave. I tillegg kommer ny statistikk om virksomheten i norske datterselskaper i utlandet (og i utenlandske datterselskaper i Norge), såkalt FATS-statistikk. En nedlegging av utenlandsoppgaven vil, uten en samordning med SKD om alternativ rapportering, gjøre det nødvendig for SSB å innhente opplysninger fra næringslivet i nye separate undersøkelser. Disse vil prinsippet overlappet sterkt i omfang og type med det SKD skal innhente i sin nye oppgave over kontrollerte transaksjoner og mellomværender. Dette har SSB også påpekt overfor departementet i vårt budsjettforslag for 2008. Vi er derfor uenige med departementet i at de enhetene som i dag leverer utenlandsoppgaven vil få redusert sin oppgavebyrde når den nye oppgaveplikten erstatter dagens utenlandsoppgave, slik dette framstilles i kapittel 6 "Økonomiske og administrative konsekvenser".

Vi synes derfor det er positivt at departementet i kapittel 5.6.1 sier at det i samarbeid med SKD og oss vil se nærmere på muligheter for en samordning av datafangsten. Vi mener at en samordning er mulig. En samordnet datafangst kan gjennomføres fortrinnsvis ved at den foreslåtte oppgaveplikten endres slik at de ekstra opplysningene SSB trenger for å kunne dekke statistikkbehovene, hentes inn samtidig med de data skattemyndighetene trenger for å få god informasjon om internprising mellom kontrollerte selskaper i

Norge og utlandet. Alternativt kan samordning gjennomføres ved at SSB integrerer skattemyndighetenes behov for data om kontrollerte selskaper i datafangsten for økonomisk samkvem med utlandet. Innhenting av data primært for skatteformål må hjemles i ligningsloven, mens data som er kun er interessante for statistikkformål hentes inn med hjemmel i statistikkloven.

Dersom den nye oppgaveplikten gjennomføres slik som det nå foreslås fra departements side, vil SSB ikke kunne bruke opplysningene til annet enn populasjonsformål, dvs. identifikasjon av hvilke enheter statistikken omfatter, og ikke som kilde for informasjon om den økonomiske virksomheten i disse enhetene.

Hvilke opplysninger i dagens utenlandsoppgave som SSB bruker til statistikkformål

Dagens utenlandsoppgave gir i prinsippet Statistisk sentralbyrå opplysninger om alle norske selskaper som eier mer enn 10 prosent i utenlandske selskaper, både for de direkte og indirekte eide selskapene. Utenlandsoppgaven er således hovedkilden ved utarbeiding av statistikk over Norges direkte investeringer i utlandet. Denne statistikken er SSB på vegne av Norge pålagt å utarbeide og rapportere til EUs statistikkontor Eurostat og OECD. Fra utenlandsoppgaven gjør vi i dag bruk av en rekke opplysninger ved utarbeiding av tall for direkteinvesteringer i utlandet.

Ytterligere opplysninger som må innhentes på grunn av nye statistikkkrav

Vi vil som følge av kommende EU-forordning om FATS-statistikk også ha behov for regnskapstall for alle majoritetseide foretak i utlandet som er kontrollerte, direkte eller indirekte fra Norge (såkalt utgående FATS statistikk). For utgående FATS statistikk vil vi utover det vi i prinsippet kan få fra utenlandsoppgaven også trenge tall for sysselsettingen, lønn og andre personalkostnader, bruttoinvesteringer i materielle aktiva, egenutførte FoU-utgifter, antall FoU-personell, sum eksport og sum import av henholdsvis varer og tjenester og sum konsernintern eksport og sum konsernintern import av henholdsvis varer og tjenester.

For inngående FATS (utenlandsk kontrollerte selskaper i Norge) kan vi hente mye av regnskapsinformasjonen fra koblinger mot næringsoppgaven (NO) og årsregnskapene. Vi venter at FATS-forordningen vil tre i kraft snart, og at vi derfor må rapportere tall til Eurostat fra og med for året 2007. Vi utfører derfor nå pilotundersøkelser for inngående FATS, både gjennom koblinger mot NO og årsregnskapene og gjennom rapporteringen om utenriksøkonomi (UT). Å innhente slike tall er slik vi ser det også et ledd i vår kvalitetssikring av tjenestedata til utenriksregnskapet. I UT-rapporteringen i dag oppgir mange rapportører allerede deler av sin konserninterne tjenestehandel.

Hva taper SSB på det som foreslås i høringsnotatet

Den nye oppgaven foreslås å kun omfatte majoritetseide eller kontrollerte selskaper. En forutsetning for å lage statistikk over norske direkteinvesteringer i utlandet er at vi kan kartlegge alle norske selskaper som til enhver tid eier mer enn 10 prosent i utenlandske selskaper, samt alle de direkte og indirekte eide selskapene i utlandet (investeringsobjektene). Rapportpliktige til internprisingsoppgaven vil ikke dekke hele populasjonen for direkteinvesteringer, og vi vil da tape informasjon om hvilke selskaper som eies med mellom 10 og 50 prosent i utlandet. Rapportpliktige til internprisingsoppgaven vil i prinsippet dekke hele FATS-populasjonen.

I tillegg vil vi som nevnt også tape mye av den informasjonen som vi i dag får i utenlandsoppgaven, og som brukes ved utarbeidingen av statistikk over direkteinvesteringene i utlandet. Dette fordi det legges opp til at det skal gis summariske opplysninger om transaksjonens art og omfang. Vi vil da ikke kunne bruke opplysningen til utarbeiding av statistikk. Slik oppgaveplikten nå foreslås, vil vi derfor bare kunne bruke denne til populasjonsformål, dvs. som kilde for å oppdatere den delen av utenlandspopulasjonen som omfatter kontrollerte foretak, og ikke som kilde for informasjon om disse foretakenes økonomiske virksomhet.

I hvor stor grad må forslaget om ny oppgavekrav ved internprising mellom nærstående foretak endres for å ta hensyn til SSBs behov

For å kunne oppfylle Norges internasjonale krav knyttet til utarbeiding og rapportering av statistikk over direkteinvesteringer i utlandet og utgående FATS-statistikk vil vi for direkte og indirekte eide selskaper i

utlandet (der eierandelen overstiger 10 prosent) minimum trenge informasjon om selskapenes navn, landtilhørighet, hovedaktivitet etter næring, direkte eierandel, indirekte eierandel (for døtre), aksjekapital, totale egenkapital, avsatt utbytte, resultat, og for datterselskapene også driftsinntekter, driftskostnader, antall ansatte og lønn og andre personalkostnader. I den grad dette ikke er tatt inn i den foreslåtte nye oppgaveplikten vil det ved en eventuell samordning være nødvendig for oss å få inn disse opplysningene. På sikt vil det for kontrollerte selskaper i utlandet også være ønskelig å få tall for bruttoinvesteringer i materielle aktiva, egenutførte FoU-utgifter, antall FoU-personell, sum eksport og sum import av henholdsvis varer og tjenester og sum konsernintern eksport og sum konsernintern import av henholdsvis varer og tjenester.

Et rapporteringsskjema der oppgavegiver gir eksakte beløp for bestemte typer av transaksjoner og mellomværender, vil bidra til bedre data. Vi mener også at det ikke vil påføre oppgavegiver mer arbeid enn om data skal gis mer sjablonmessig, slik som det nå legges opp til i høringsnotatet. Før innføringen av UT-rapporteringen i 2005 hadde vi utstrakt kontakt med oppgavegiverne om hvordan oppgaveplikten best kunne utformes. I en arbeidsgruppe, som bl.a. besto av representanter fra fem av Norges største konsern, ble det fra selskapenes side framholdt at man for å finne for eksempel fram til tjeneste-transaksjoner og mellomværender med utlandet må ned på detaljnivå for å kunne angi noe om størrelsen på beløpene. Vi mener derfor at det ikke er arbeidsbesparende å heller skulle angi data i et intervall eller for en gruppe av transaksjonsarter eller mellomværender.

Vi noterer at det i den nye oppgaveplikten legges opp til at rapportørene skal oppgi hvem som er ultimate eier av norske selskaper. Dette er opplysninger vi har behov for både i FATS-statistikken og i statistikken om utenlandske direkteinvesteringer i Norge, og vi synes det er positivt at det foreslås å hente inn dette.

Hva må SSB gjøre uten samordning og dersom dagens forslag gjennomføres

En nedlegging av utenlandsoppgaven vil, uten en samordning med SKD om alternativ rapportering, gjøre det nødvendig for SSB å innhente opplysninger fra næringslivet i nye separate undersøkelser om direkteinvesteringene i utlandet og utgående FATS-statistikk. Disse vil i prinsippet overlapse sterkt i omfang og type med det SKD skal innhente i sin nye oppgave over kontrollerte transaksjoner og mellomværender. Vi vil påpeke at oppgavegiverne således vil bli stilt overfor en ekstra oppgavebelastning ved å skulle gi noenlunde like rapporter til både SKD og SSB.

Hva SSB kan bruke av opplysninger slik oppgaveplikten foreslås i høringsnotatet

Dersom den nye oppgaveplikten gjennomføres slik som det nå foreslås fra departements side, vil SSB ikke kunne bruke opplysningene til annet enn populasjonsformål for de kontrollerte selskapene, dvs. identifikasjon av hvilke enheter rapporteringen omfatter, og ikke som kilde for informasjon om enhetene, med unntak av den bruken vi kan gjøre av opplysninger om ultimate eier for de selskapene som er majoritetseid fra utlandet. Vi vil videre miste verdifull informasjon om hvilke tilknyttede selskaper, eller selskaper med mellom 10 og 50 prosent norsk eierandel, som finnes i utlandet.

Samordningsalternativer

Som vi har påpekt mener vi at en samordning kan gjennomføres fortrinnsvis ved at SKD ber om de tilleggsopplysningene SSB trenger for å utarbeide statistikk over direkteinvesteringene i utlandet og utgående FATS-statistikk.

Dersom dette ikke lar seg gjennomføre, kan en samordning gjennom UT-rapporteringen til SSB vurderes nærmere. UT omfatter alle selskaper med tjenestehandel og fordringer og gjeld overfor utlandet av en viss størrelse. Norske foretak som kontrollerer foretak i utlandet og norske foretak som er kontrollert fra utlandet, er således en del av populasjonen i UT-rapporteringen. Men vi vil understreke at vi ser det som mest naturlig at SKD i sin nye oppgave også ber om de data som SSB trenger for statistikkformål.

Vi viser til vedlegget for mer informasjon om de to samordningsalternativene, både det praktiske knyttet til gjennomføringen og til hjemmelsbruken ved felles innhenting.

SSBs oppgaver og forpliktelser knyttet til statistikk over utenriksøkonomien

Data og annen informasjon på utenriksøkonomiområdet er ikke bare viktige for kontrollformål og forebygging av økonomisk kriminalitet, men også viktige bl.a. for å ha god statistikk i forbindelse med WTO-forhandlingene, for analyser knyttet til globalisering og for å oppfylle våre internasjonale rapporteringsforpliktelser, både i henhold til EØS-avtalen og andre internasjonale avtaler. Ifølge statistikkloven § 3-1 har SSB et hovedansvar for internasjonalt statistisk samarbeid, og ut fra dette er det SSB som står for den overveiende delen av Norges statistikkrapportering til organisasjoner som EU (Eurostat), OECD, IMF og UNCTAD.

Statistikk over transaksjoner og mellomværender over landegrensene er et statistikkområde der Norge har omfattende rapporteringsforpliktelser i henhold til EØS-avtalen. Dette er også et område der nye rapporteringskrav kommer, i første omgang knyttet til statistikk om multinasjonale selskapers aktivitet, såkalt FATS-statistikk, der som tidligere nevnt EU-forordningen ventes å tre i kraft slik at Norge må rapportere data fra og med for året 2007.

Rapportering om utenriksøkonomien er etter EØS-avtalen hjemlet i Europaparlaments- og rådsforordning (EØF) nr. 184/2005. Ut fra dette utarbeider SSB statistikk for norske direkteinvesteringer i utlandet, utenlandske direkteinvesteringer i Norge, vare- og tjenestehandelen med utlandet og statistikk for andre transaksjoner og mellomværender med utlandet.

Med vennlig hilsen

Øystein Olsen

Vedlegg: Om samordning av data for transaksjoner og mellomværender med utlandet